2025/2059

24.10.2025.

PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2025/2059

od 30. rujna 2025.

o primjenjivosti članka 34. Direktive 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća na ugovore koji se dodjeljuju za djelatnosti povezane s pružanjem određenih poštanskih usluga i drugih usluga osim poštanskih usluga u Estoniji

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2025) 6542)

(Vjerodostojan je samo tekst na estonskom jeziku)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o nabavi subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetskom i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga i stavljanju izvan snage Direktive 2004/17/EZ ([1]), a posebno njezin članak 35. stavak 3.,

nakon savjetovanja sa Savjetodavnim odborom za javne ugovore,

budući da:

1. ČINJENICE

(1) Republika Estonija, koju zastupa Ministarstvo financija, podnijela je 1. travnja 2025. zahtjev Komisiji u skladu s člankom 35. stavkom 1. Direktive 2014/25/EU („zahtjev”) u ime društva AS Eesti Post („Eesti Post” ili „podnositelj zahtjeva”), poduzeća koje obavlja djelatnosti obuhvaćene zahtjevom. U skladu s člankom 1. stavkom 1. Provedbene odluke Komisije (EU) 2016/1804 ([2]) zahtjev sadržava informacije utvrđene u Prilogu I. toj provedbenoj odluci.

(2) Podnositelj zahtjeva je pružatelj poštanskih usluga u Estoniji i naručitelj u smislu članka 4. stavka 2. Direktive 2014/25/EU. Eesti Post je jedini pružatelj univerzalnih usluga u Estoniji ([3]). Zahtjev se odnosi na djelatnosti povezane s pružanjem određenih poštanskih usluga i drugih usluga osim poštanskih usluga, kako je navedeno u članku 13. stavku 1. točkama (a) i (b) i članku 13. stavku 2. točkama (b) i (c) Direktive 2014/25/EU, koje podnositelj zahtjeva pruža na državnom području Estonije. Predmetne usluge, kako su opisane u zahtjevu, su sljedeće:

(a) usluge domaće dostave paketa (standardne i žurne);

(b) usluge međunarodne (standardne i žurne) dostave paketa (ulazne, izlazne);

(c) usluge tiskanja i pakiranja;

(d) logističke usluge treće i četvrte strane (međunarodno poslovanje).

([1]) SL L 94, 28.3.2014., str. 243., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/25/oj.

([2]) Provedbena odluka Komisije (EU) 2016/1804 od 10. listopada 2016. o detaljnim pravilima za primjenu članaka 34. i 35. Direktive 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća o nabavi subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetskom i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga (SL L 275, 12.10.2016., str. 39., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2016/1804/oj).

([3]) Univerzalna poštanska usluga u Estoniji sastoji se od sljedećih domaćih i međunarodnih poštanskih usluga: prosljeđivanje pismovnih pošiljaka težine do 2 kg kao redovnih, preporučenih i osiguranih pošiljaka, prosljeđivanje poštanskih paketa težine do 20 kg kao preporučenih i osiguranih pošiljaka (vidjeti UPT tüüptingimused _alates 01.05.2020). Ti su proizvodi obuhvaćeni zahtjevom za usluge domaće i međunarodne dostave paketa koje se pružaju u okviru mreže Svjetske poštanske unije. Vidjeti e-poruke podnositelja zahtjeva od 3. i 8. rujna 2025.

(3) Kad je riječ o kategoriji „usluge međunarodne (standardne i žurne) dostave paketa (ulazne, izlazne)”, podnositelj zahtjeva je nakon opsežne komunikacije s Komisijom naveo da nakon analize te kategorije želi iz područja primjene zahtjeva isključiti usluge međunarodne žurne dostave paketa ([4]). Stoga se u odnosu na tu kategoriju usluga ova Odluka odnosi samo na usluge međunarodne standardne dostave paketa (vidjeti uvodnu izjavu 22. i odjeljak 3.2.1.3.).

(4) Kad je riječ o kategoriji „usluge međunarodne (standardne) dostave paketa”, podnositelj zahtjeva tvrdi da ta kategorija uključuje dostavu velikih pismovnih pošiljki sa sadržajem težine do 2 kg, koja je obuhvaćena univerzalnim poštanskim uslugama koje pruža Eesti Post, jer se te velike pismovne pošiljke *de facto* mogu izjednačiti s „vrlo malim paketima” ([5]) koji se dostavljaju međunarodno ([6]). Komisija se slaže sa stajalištem podnositelja zahtjeva da bi velike pismovne pošiljke i vrlo mali paketi trebali biti dio istog tržišta; međutim, trebali bi biti odvojeni od usluga međunarodne standardne dostave paketa (vidjeti odjeljak 3.2.1.4.).

(5) Kad je riječ o kategoriji „logističke usluge treće i četvrte strane (međunarodno poslovanje)”, podnositelj zahtjeva je nakon opsežne komunikacije s Komisijom priznao da se Direktiva 2014/25/EU više ne primjenjuje na ugovore dodijeljene za pružanje logističkih usluga treće i četvrte strane te se složio da bi područje primjene izuzeća trebalo smanjiti uklanjanjem te kategorije iz područja primjene zahtjeva ([7]). Stoga se ova Odluka ne odnosi na tu kategoriju.

(6) Zahtjevu nije bilo priloženo obrazloženo i opravdano stajalište neovisnog nacionalnog tijela nadležnog za predmetne djelatnosti. Takvo bi tijelo temeljito analiziralo uvjet za primjenjivost članka 34. stavka 1. Direktive 2014/25/EU na predmetne djelatnosti, u skladu sa stavcima 2. i 3. tog članka. U skladu s točkom 1. podtočkom (a) i točkom 1. drugim podstavkom Priloga IV. Direktivi 2014/25/EU, s obzirom na to da se u ovom slučaju pretpostavlja slobodan pristup tržištima na temelju članka 34. stavka 3. prvog podstavka te direktive i s obzirom na nepostojanje obrazloženog i opravdanog stajališta neovisnog nacionalnog tijela, Komisija treba u roku od 105 radnih dana donijeti provedbenu odluku o zahtjevu.

(7) U skladu s trećim podstavkom točke 1. Priloga IV. Direktivi 2014/25/EU rok za donošenje provedbenih akata počinje prvog radnog dana nakon datuma kad je Komisija primila zahtjev iz članka 35. stavka 1. te direktive ili, ako informacije koje se trebaju priložiti uz zahtjev nisu potpune, sljedećeg radnog dana nakon zaprimanja potpunih informacija. Prvotni rok stoga je istekao 8. rujna 2025. ([8]) Međutim, budući da je Komisija trebala dobiti i analizirati dodatne informacije, rok je uz suglasnost podnositelja zahtjeva produljen do 30. rujna 2025. ([9])

(8) Nastavno na zahtjeve za pojašnjenje koje je Komisija poslala e-poštom 9., 14., 22., 24., 28. i 30. travnja 2025., 5., 8. i 27. svibnja 2025., 3., 5., 10., 12., 16., 19. i 24. lipnja 2025. te 1. i 7. srpnja 2025. podnositelj zahtjeva je svoje odgovore i dodatne informacije dostavio e-poštom 11., 16., 17., 25. i 30. travnja 2025., 7. i 15. svibnja 2025., 2., 6., 10., 12., 16., 18., 19., 26., 27. i 30. lipnja 2025., 3. i 9. srpnja 2025., 29. kolovoza 2025. te 3., 4., 5. i 8. rujna 2025.

([4]) E-poruka podnositelja zahtjeva od 16. travnja 2025.

([5]) U skladu s konvencijama Svjetske poštanske unije (vidjeti guidePostalTransportEn.pdf) težina paketa može biti od 0 do 20 kg (eventualno 30 kg), dok težina malih paketa može biti od 0 do 2 kg. Vrlo mali paketi kategorija su paketa male težine. Za potrebe ove Odluke kategorija „vrlo mali paketi” uključuje pakete čija je težina do 2 kg i koji sadržavaju robu. Opis tih proizvoda dostupan je na internetskim stranicama odgovarajućih pružatelja usluga: UPT tüüptingimused _alates 01.05.2020; Calculator – DPD i Parcel prices | Estonia and Europe | SmartPosti.

([6]) E-poruka podnositelja zahtjeva od 29. kolovoza 2025.

([7]) E-poruka podnositelja zahtjeva od 16. lipnja 2025.

([8]) Obavijest o zahtjevu koji se odnosi na primjenjivost članka 34. Direktive 2014/25/EU – Zahtjev Republike Estonije (SL C, C/2025/2295, 15.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2295/oj).

([9]) Obavijest o zahtjevu koji se odnosi na primjenjivost članka 34. Direktive 2014/25/EU – Produljenje razdoblja za donošenje provedbenih akata (SL C, C/2025/5047, 15.9.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5047/oj).

2. **PRAVNI OKVIR**

(9) Direktiva 2014/25/EU primjenjuje se na dodjelu ugovora za obavljanje djelatnosti povezanih s poštanskim i drugim uslugama pod uvjetom da potonje usluge pruža subjekt koji pruža i poštanske usluge u smislu Direktive 2014/25/EU, osim ako je djelatnost izuzeta u skladu s člankom 34. te direktive.

(10) U skladu s člankom 34. stavkom 1. Direktive 2014/25/EU ugovori čija je svrha omogućiti obavljanje djelatnosti na koju se ta direktiva primjenjuje nisu predmet te direktive ako je u državi članici u kojoj se ta djelatnost obavlja ona izravno izložena natjecanju na tržištima kojima pristup nije ograničen.

3. **OCJENA**

(11) Ova se Odluka temelji na pravnom i činjeničnom stanju u rujnu 2025., informacijama koje je dostavio podnositelj zahtjeva i javno dostupnim informacijama. Može biti revidirana ako zbog znatnih promjena pravnog ili činjeničnog stanja uvjeti za primjenjivost članka 34. stavka 1. Direktive 2014/25/EU više ne budu ispunjeni.

3.1. **Neograničen pristup tržištu**

(12) Smatra se da je pristup tržištu neograničen ako je predmetna država članica provela i primijenila odredbe relevantnih pravnih akata Unije kojima se određeni sektor ili jedan njegov dio otvara tržišnom natjecanju. Ti su pravni akti navedeni u Prilogu III. Direktivi 2014/25/EU, a za poštanske usluge navedena je, među ostalim, Direktiva 97/67/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([10]).

(13) Kako je naveo podnositelj zahtjeva ([11]), Estonija je provela ([12]) i primijenila Direktivu 97/67/EZ. Stoga se smatra da je pristup relevantnom tržištu neograničen u skladu s člankom 34. stavkom 3. Direktive 2014/25/EU.

3.2. **Izravna izloženost tržišnom natjecanju**

(14) Izravnu izloženost tržišnom natjecanju trebalo bi ocijeniti na temelju više kriterija, od kojih nijedan nije odlučujući sam po sebi. Kad je riječ o relevantnim djelatnostima na koje se odnosi ova Odluka, jedan je od kriterija koje bi trebalo uzeti u obzir tržišni udio glavnih sudionika na određenom tržištu. Budući da se uvjeti za razne djelatnosti na koje se odnosi zahtjev razlikuju, tijekom ispitivanja uvjeta tržišnog natjecanja potrebno je uzeti u obzir različite okolnosti na relevantnim tržištima.

(15) Međutim, zbog kratkih rokova i potrebe da se oslanja na informacije dostupne Komisiji, ta je ocjena ograničena. Te informacije potječu iz već dostupnih izvora ili su među informacijama dobivenima u okviru zahtjeva i ne mogu se dopuniti složenijim metodama, uključujući, među ostalim, javne upite upućene predmetnim pružateljima usluga. Stoga ocjenjivanje izravne izloženosti tržišnom natjecanju koje se izvršava u kontekstu Direktive 2014/25/EU ne dovodi u pitanje potpunu primjenu propisa o tržišnom natjecanju.

([10]) Direktiva 97/67/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 1997. o zajedničkim pravilima za razvoj unutarnjeg tržišta poštanskih usluga u Zajednici i poboljšanje kvalitete usluga (SL L 15, 21.1.1998., str. 14., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1997/67/oj).

([11]) Zahtjev, točka 72. Vidjeti i e-poruku podnositelja zahtjeva od 3. rujna 2025.

([12]) Podnositelj zahtjeva potvrdio je da je prvotno prenošenje Direktive 97/67/EZ u estonsko nacionalno pravo izvršeno Zakonom o poštanskim uslugama (*Postiseadus*) iz 2006. (ref. RT I 2006, 18, 142), koji je kasnije zamijenjen Zakonom o poštanskim uslugama iz 2008. (Ref. RT I 2008, 53, 297).

(16) Ovom se Odlukom ne dovodi u pitanje primjena pravila tržišnog natjecanja ni ostala područja prava Unije. Konkretno, kriteriji i metodologija primijenjeni za ocjenu izravne izloženosti tržišnom natjecanju na temelju članka 34. Direktive 2014/25/EU nisu nužno istovjetni onima primijenjenima za ocjenu na temelju članka 101. ili 102. Ugovora o funkcioniranju Europske unije ili na temelju Uredbe Vijeća (EZ) br. 139/2004 ([13]), kako je potvrdio Opći sud u predmetu *Österreichische Post AG/Komisija* ([14]).

(17) Cilj je ove Odluke utvrditi jesu li djelatnosti na koje se odnosi zahtjev izložene razini tržišnog natjecanja (na tržištima kojima pristup nije ograničen u smislu članka 34. Direktive 2014/25/EU) koja će osigurati da se, čak i ako izostane disciplina koja proizlazi iz detaljnih pravila o nabavi utvrđenih u Direktivi 2014/25/EU, javna nabava za obavljanje predmetnih djelatnosti provodi na transparentan i nediskriminirajući način na temelju kriterija koji kupcima omogućavaju utvrđivanje rješenja koje je sveukupno ekonomski najpovoljnije.

3.2.1. *Poštanske usluge (usluge domaće dostave paketa i usluge međunarodne standardne dostave paketa)*

3.2.1.1. Definicija tržišta

3.2.1.1.1. Definicija tržišta za proizvode

(18) Komisija je u prethodnim odlukama ([15]) utvrdila razliku između usluga domaće i međunarodne dostave paketa. Komisija smatra da usluge domaće dostave paketa pružaju poduzeća koja upravljaju nacionalnim distribucijskim mrežama, dok se usluge međunarodne dostave paketa odnose na prikupljanje paketa koje treba prevesti i dostaviti u inozemstvo te ih pružaju poduzeća s pristupom mrežama u odredišnim zemljama. Stajalište podnositelja zahtjeva u skladu je s praksom Komisije. Konkretno, podnositelj zahtjeva tvrdi da se u Estoniji i za usluge domaće dostave paketa i za usluge međunarodne standardne dostave paketa koristi ista nacionalna infrastruktura, uglavnom mreže paketomata. Te su mreže integrirani sustavi automatiziranih točaka za prikupljanje i dostavu paketa koji se nalaze u cijeloj Estoniji i nisu dio mreže koju Eesti Post pruža u okviru obveze pružanja univerzalne poštanske usluge ([16]). To znači da paketi (uključujući vrlo male pakete) mogu ući u sustav preko mreže poštanskih ureda i zatim biti isporučeni putem mreže paketomata u Estoniji (pod uvjetom da to dopušta zemlja podrijetla pošiljke) ([17]). Za razliku od usluga domaće dostave paketa, za usluge međunarodne standardne dostave paketa potrebni su sporazumi među pružateljima usluga o pružanju prekograničnih usluga ([18]). Iako većina sudionika na tržištu koji posluju u Estoniji koristi vlastite mreže za pakete ograničene na baltičke zemlje, za međunarodne pošiljke moraju dobiti pristup mrežama trećih strana ([19]).

([13]) Uredba Vijeća (EZ) br. 139/2004 od 20. siječnja 2004. o kontroli koncentracija između poduzetnika (Uredba EZ o koncentracijama) (SL L 24, 29.1.2004., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/139/oj).

([14]) Presuda od 27. travnja 2016., *Österreichische Post AG/Komisija*, T-463/14, ECLI:EU:T:2016:243, točka 28. Vidjeti i Direktivu 2014/25/EU, uvodnu izjavu (44).

([15]) Provedbena odluka Komisije (EU) 2024/3224 od 29. studenog 2024. o primjenjivosti članka 34. Direktive 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća na ugovore dodijeljene za djelatnosti povezane s pružanjem određenih poštanskih usluga i drugih usluga osim poštanskih usluga u Slovačkoj (SL L, 2024/3224, 23.12.2024., ELI http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/3224/oj); Provedbena odluka Komisije (EU) 2023/1228 od 7. lipnja 2023. o primjenjivosti članka 34. Direktive 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća na dodjelu ugovora za djelatnost povezanu s uslugama žurne dostave paketa u Litvi (SL L 160, 26.6.2023., str. 33., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/1228/oj), Provedbena odluka Komisije (EU) 2020/737 od 27. svibnja 2020. o primjenjivosti članka 34. Direktive 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća na ugovore dodijeljene za djelatnosti povezane s pružanjem određenih poštanskih usluga u Danskoj (SL L 172, 3.6.2020., str. 23., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2020/737/oj); Provedbena odluka Komisije (EU) 2019/1204 od 12. srpnja 2019. o primjenjivosti Direktive 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća na ugovore dodijeljene za određene djelatnosti povezane s pružanjem određenih poštanskih usluga i drugih usluga osim poštanskih usluga u Hrvatskoj (SL L 189, 15.7.2019., str. 75., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2019/1204/oj). Vidjeti i predmet COMP/M.5152 – Posten AB/Post Danmark A/S od 21.4.2009., točka 54.

([16]) Zahtjev, točke 34.–35.

([17]) Zahtjev, točka 40.

([18]) Zahtjev, točka 34.

([19]) Zahtjev, točka 35.

(19) Komisija je u prethodnim odlukama ([20]) utvrdila i da se tržište usluga dostave paketa (domaće i međunarodne) može segmentirati na usluge žurne dostave i usluge standardne dostave (koja se naziva i „odgođenom"). U toj se segmentaciji uzima u obzir da su usluge žurne dostave brže i pouzdanije od usluga standardne dostave, da je za svaku od tih vrsta usluga potrebna drukčija infrastruktura i da usluge žurne dostave imaju dodatne značajke usluga s dodanom vrijednošću, kao što su usluge praćenja i sljedivosti, te da su obično skuplje.

(20) U ovom slučaju razni ustroji pružatelja poštanskih usluga u Estoniji pružaju znatan prostor za zamjenu usluga žurne i standardne dostave na strani ponude ([21]). Pružatelji usluga žurne dostave, pružatelji usluga standardne dostave i svi pružatelji poštanskih usluga koriste istu mrežu za slanje žurnih i odgođenih proizvoda. U tom su smislu sve ključne faze u lancu dostave paketa, kao što su preuzimanje i dostava, razvrstavanje, ukrcaj ili iskrcaj na rampama i carinjenje, iste za većinu žurnih i standardnih usluga ([22]). Osim toga, ključni pružatelji usluga na tržištu svojim klijentima nude nezajamčenu dostavu sljedećeg dana i za žurne i za standardne usluge ([23]).

(21) Kad je riječ o potražnji, podnositelj zahtjeva ističe popularnost paketomata, koji su smješteni u naseljenim područjima u blizini ili unutar komercijalnih lokacija u cijeloj Estoniji (kao i u drugim baltičkim zemljama), jer omogućavaju beskontaktnu isporuku i fleksibilnost u smislu vremena kad će klijent preuzeti paket ([24]). Uz to, dodatne značajke usluga s dodanom vrijednošću koje su dostupne klijentima, primjerice usluge praćenja i sljedivosti, nude se gotovo na isti način za usluge standardne i žurne dostave paketa ([25]).

(22) Stoga, na temelju navedenih elemenata, kad je riječ o uslugama domaće dostave paketa, podnositelj zahtjeva smatra da ne bi bilo primjereno segmentirati to tržište na tržište usluga žurne dostave i tržište usluga standardne dostave jer postoji znatan prostor za zamjenu na strani potražnje i na strani ponude ([26]). Podnositelj zahtjeva smatra da bi trebalo postojati jedinstveno tržište za usluge domaće žurne i standardne dostave. Komisija se slaže s tim stajalištem i zaključuje da za potrebe ove Odluke usluge žurne i standardne dostave paketa pripadaju istom tržištu. Kad je riječ o uslugama međunarodne žurne dostave paketa, podnositelj zahtjeva smatra da su te usluge otvorene tržišnom natjecanju ([27]); međutim, budući da te usluge nisu obuhvaćene zahtjevom, Komisija ograničava svoju analizu na usluge međunarodne standardne dostave paketa (odjeljak 3.2.1.3.).

(23) U određenim bi se slučajevima (tj. za usluge domaće i međunarodne dostave paketa za privatne klijente (C2X) i za poslovne klijente (B2X)) mogla predvidjeti daljnja segmentacija usluga dostave paketa za privatne i poslovne klijente. Prema mišljenju podnositelja zahtjeva, u slučaju usluga domaće dostave paketa u Estoniji sva poduzeća koriste istu infrastrukturu za obradu paketa i pružanje usluga privatnim klijentima (C2X) i poslovnim klijentima (B2X); paketi se razvrstavaju centralno i koristi se ista mreža za njihov prijevoz, što znači da ne postoji znatna infrastrukturna razlika između usluga C2X i B2X u smislu upravljanja dostavom ([28]). Podnositelj zahtjeva iznio je slične argumente za međunarodne usluge i pojasnio da je većina međunarodnih paketa u pravilu povezana s e-trgovinom i stoga je dio segmenta B2X ([29]). Zato Komisija zaključuje da za potrebe ove Odluke usluge C2X i B2X pripadaju istom tržištu za usluge domaće i međunarodne dostave paketa.

([20]) Prethodno navedene provedbene odluke (EU) 2023/1228 i (EU) 2020/737.
([21]) U drugom predmetu Komisija je smatrala da različiti čimbenici pružaju znatan prostor za zamjenu na strani ponude i stoga je došla do zaključka da nije potrebno razlikovati usluge žurne i standardne dostave. U vezi s tim vidjeti prethodno navedenu Provedbenu odluku Komisije (EU) 2024/3224.
([22]) Zahtjev, točka 54.
([23]) Dodatne informacije koje je podnositelj zahtjeva dostavio 7. svibnja 2025.
([24]) Zahtjev, točke 65. i 188.
([25]) Dodatne informacije koje je podnositelj zahtjeva dostavio 7. svibnja 2025.
([26]) Zahtjev, točke od 47. do 54.
([27]) E-poruka podnositelja zahtjeva od 11. travnja 2025.
([28]) Zahtjev, točka 190. i dodatne informacije koje je podnositelj zahtjeva dostavio 7. svibnja 2025.
([29]) Zahtjev, točka 102. Vidjeti također točke od 185. do 208. zahtjeva za usluge domaće dostave paketa i točke od 97. do 112. za usluge međunarodne dostave paketa; u navedenim točkama podnositelj zahtjeva iznosi procjene vlastitog tržišnog udjela i tržišnog udjela svojih glavnih konkurenata.

(24) Kad je riječ o mogućem razlikovanju dostave velikih pismovnih pošiljki sa sadržajem težine do 2 kg koja je obuhvaćena univerzalnim poštanskim uslugama koje pruža Eesti Post i usluga međunarodne standardne dostave paketa, na temelju informacija koje je dostavio podnositelj zahtjeva, približno [95 – 100] % velikih pismovnih pošiljki koristi se za dostavu robe kupljene na internetu ([30]). Te su pošiljke većinom povezane s međunarodnom prodajom velikih internetskih trgovina (uglavnom baziranih u Kini), dok je udio pošiljki s domaćeg tržišta zanemariv (manje od [0 – 5] %) ([31]). Podnositelj zahtjeva naveo je da ([32]), iako su zbog korištenja mreže Svjetske poštanske unije ti proizvodi registrirani kao velike pismovne pošiljke, treba ih smatrati *de facto* paketima i alternativom „vrlo malim paketima" koju nude pružatelji usluga kao što su SmartPosti i DPD ([33]). Navedene dvije usluge slične su u pogledu veličine i funkcionalnosti, a uglavnom su usporedive i po cijenama ([34]).

(25) Iz perspektive klijenta, osobito kad je riječ o malim pošiljkama u okviru e-trgovine, praćene velike pismovne pošiljke pružaju iskustvo dostave koje je u velikoj mjeri istovjetno iskustvu dostave malih paketa ([35]). To uključuje sličnu brzinu dostave, obavijesti za klijente i mogućnosti praćenja. Osim toga, čak i kad bi se cijene velikih pismovnih pošiljki regulirale u okviru obveze pružanja univerzalne usluge, time se ne bi uklonio konkurentski pritisak vrlo malih paketa, što je vidljivo iz postupnog smanjivanja udjela društva Eesti Post u tim uslugama (vidjeti odjeljak 3.2.1.4.). Uz to, velike pismovne pošiljke sada se često obrađuju u naprednim logističkim mrežama kao što su PRIME Tracked i IPC INTERCONNECT ([36]), koje omogućavaju praćenje, postavljanje standarda dostave i pouzdanu uslugu, sličnu onoj koja se očekuje od standardnih mreža za dostavu paketa. Kao rezultat toga međunarodne velike pismovne pošiljke sada su, iz perspektive potrošača, usporediva opcija za dostavu proizvoda kupljenih putem e-trgovine ([37]).

(26) Međutim, prethodno navedeni elementi upućivali bi na to da bi se velike pismovne pošiljke sa sadržajem težine do 2 kg trebale uključiti u istu kategoriju kao i vrlo mali paketi, a ne u opću kategoriju usluga međunarodne standardne dostave paketa. Stoga za potrebe ove Odluke Komisija zaključuje da su velike pismovne pošiljke i vrlo mali paketi dio istog tržišta. Nije potrebno odlučivati o tome pripadaju li dostava velikih pismovnih pošiljki i dostava vrlo malih paketa istom tržištu kao i međunarodna standardna dostava drugih paketa ili zasebnom tržištu jer je rezultat analize nepromijenjen, bez obzira na to koja se definicija tržišta uzme u obzir (vidjeti odjeljke 3.2.1.3. i 3.2.1.4.) ([38]).

3.2.1.1.2. Definicija geografskog tržišta

(27) Podnositelj zahtjeva smatra da bi relevantno geografsko tržište za usluge domaće dostave paketa i usluge međunarodne dostave paketa trebalo definirati kao nacionalno tržište koje obuhvaća državno područje Estonije ([39]).

(28) Komisija je u svojim prethodnim odlukama ([40]) zauzela stajalište da su tržišta usluga domaće i međunarodne dostave paketa i svi njihovi segmenti, neovisno o razlici između usluga domaće i međunarodne dostave, nacionalna. Stajalište podnositelja zahtjeva u skladu je s praksom Komisije.

(29) Budući da nema navoda o nekom drugom opsegu geografskog tržišta, za potrebe ove Odluke i ne dovodeći u pitanje pravo EU-a o tržišnom natjecanju, može se smatrati da geografsko područje tržišta za pružanje usluga domaće i međunarodne dostave paketa obuhvaća državno područje Estonije.

([30]) Zahtjev, točka 37.
([31]) E-poruka podnositelja zahtjeva od 29. kolovoza 2025.
([32]) E-poruke podnositelja zahtjeva od 29. kolovoza i 5. rujna 2025.
([33]) Ti pružatelji usluga ne nude uslugu slanja velikih pismovnih pošiljki. Zahtjev, točka 83., tablice 1 i 2, te točka 84., u kojima podnositelj zahtjeva pojašnjava sljedeće: „[…]".
([34]) Zahtjev, točka 42.
([35]) Dodatne informacije koje je podnositelj zahtjeva dostavio 18. i 27. lipnja 2025. te 29. kolovoza i 5. rujna 2025.
([36]) Dodatne informacije koje je podnositelj zahtjeva dostavio 18. lipnja 2025.
([37]) Dodatne informacije koje je podnositelj zahtjeva dostavio 27. lipnja 2025.
([38]) Dodatne informacije koje je podnositelj zahtjeva dostavio 29. kolovoza i 5. rujna 2025.
([39]) Zahtjev, točke 61. i 65.
([40]) Vidjeti, na primjer, prethodno navedene provedbene odluke Komisije (EU) 2024/3224 i (EU) 2019/1204. Vidjeti i predmet COMP/M.5152 – Posten AB/Post Danmark A/S od 21.4.2009., točke 66. i 74.

3.2.1.2. Usluge domaće (standardne i žurne) dostave paketa – analiza tržišta

(30) Od 2023. na tržištu usluga domaće dostave paketa djeluje 21 pružatelj usluga ([41]), uključujući društva kćeri nacionalnih pružatelja poštanskih usluga, kao što su DPD i SmartPosti.

(31) Na temelju informacija koje je dostavio podnositelj zahtjeva tržišni udio društva Eesti Post po vrijednosti je u tom segmentu tržišta iznosio [20 – 25] % u 2022., [20 – 25] % u 2023. i [15 – 20] % u 2024. ([42])

(32) Tržišni udjeli glavnih konkurenata društva Eesti Post po vrijednosti za razdoblje od 2022. do 2024. bili su sljedeći: za 2022., DPD [15 – 20] %, SmartPosti [10 – 15] %, Venipak [10 – 15] %, Jet Express [5 – 10] %. Tržišni udjeli za 2023. bili su sljedeći: DPD [15 – 20] %, SmartPosti [10 – 15] %, Venipak [10 – 15] %, Jet Express [5 – 10] %. Tržišni udjeli glavnih konkurenata društva Eesti Post za 2024. bili su sljedeći: DPD [15 – 20] %, SmartPosti [10 – 15] %, Venipak [10 – 15] %, Jet Express [5 – 10] % ([43]).

(33) Na temelju informacija koje je dostavio podnositelj zahtjeva tržišni udio društva Eesti Post po količini iznosio je [20 – 25] % u 2022., [20 – 25] % u 2023. i [20 – 25] % u 2024. ([44])

(34) Tržišni udjeli glavnih konkurenata društva Eesti Post po količini su za razdoblje od 2022. do 2024. bili sljedeći: za 2022., DPD [15 – 20] %, SmartPosti [10 – 15] %, Venipak [10 – 15] %, Jet Express [5 – 10] %. Tržišni udjeli za 2023. bili su sljedeći: DPD [15 – 20] %, SmartPosti [10 – 15] %, Venipak [5 – 10] %, Jet Express [5 – 10] %. Tržišni udjeli glavnih konkurenata društva Eesti Post za 2024. bili su sljedeći: DPD [15 – 20] %, SmartPosti [10 – 15] %, Venipak [5 – 10] %, Jet Express [0 – 5] % ([45]).

(35) Tržišni udio društva Eesti Post neznatno se smanjivao zadnje tri godine, za razliku od tržišnih udjela njegovih glavnih konkurenata, koji su se uglavnom neznatno povećavali. Kao rezultat toga razlika između društva Eesti Post i njegovih glavnih konkurenata tijekom godina se smanjila. To znači da je društvo Eesti Post izloženo sve većem konkurentskom pritisku. Osim toga, činjenica da 26 % ukupnog tržišnog udjela po vrijednosti i količini drže drugi, manji pružatelji poštanskih usluga dodatno potvrđuje postojanje tržišnog natjecanja.

(36) Na temelju informacija koje je dostavio podnositelj zahtjeva, za razliku od određenih tradicionalnih poštanskih usluga, za pružanje usluga domaće dostave paketa nije potrebna dozvola ([46]). Iako su društva dužna obavijestiti estonsko tijelo nadležno za tržišno natjecanje o početku poslovanja, podnositelj zahtjeva tvrdi da je taj postupak prilično jednostavan i da ne stvara prepreke za gospodarske subjekte koji žele ući na tržište ([47]). Na primjer, registracija novog tržišnog aktera u Estoniji 2023., pružatelja poštanskih usluga Unisend Eesti OÜ, ukazuje na to da je ulazak na tržište prilično jednostavan ([48]).

([41]) Zahtjev, točka 181.
([42]) Zahtjev, točka 200., tablica 9, i dodatne informacije koje je podnositelj zahtjeva dostavio 13. svibnja 2025.
([43]) Zahtjev, točka 200., tablica 9, i dodatne informacije koje je podnositelj zahtjeva dostavio 13. svibnja 2025.
([44]) Zahtjev, točka 200., tablica 10, i dodatne informacije koje je podnositelj zahtjeva dostavio 13. svibnja 2025.
([45]) *Ibid.*
([46]) Zahtjev, točka 27.
([47]) Zahtjev, točka 25.
([48]) Zahtjev, točka 182. i dodatne informacije koje je podnositelj zahtjeva dostavio 30. travnja 2025.

(37) Na temelju informacija koje je dostavio podnositelj zahtjeva ukupni troškovi ulaska na tržište mogu se procijeniti na iznos od 1 do 1,5 milijuna EUR ([49]). Prema mišljenju podnositelja zahtjeva relativno mala površina i dobro razvijena infrastruktura Estonije olakšale bi novim konkurentima izgradnju konkurentne mreže u razumnom roku, koji se procjenjuje na tri do šest mjeseci ([50]). Prema navodima podnositelja zahtjeva novi konkurenti mogu primijeniti „postupni pristup" ulasku na tržište tako da se u početku usmjere na urbane regije velike gustoće naseljenosti (npr. Tallinn, Tartu), što im omogućuje da izbjegnu troškove pružanja usluga na ruralnim područjima u ranim fazama proboja na tržište, a zatim povećanje pokrivenosti može pratiti rast poslovanja ([51]).

(38) Podnositelj zahtjeva naveo je da se za ulazak društva Unisend Eesti OÜ na tržište 2023. smatralo da će dodatno povećati natjecanje na tom tržištu. Konkretno, na temelju informacija koje je dostavio podnositelj zahtjeva, u travnju 2025. društvo Unisend Eesti OÜ imalo je 173 paketomata u cijeloj Estoniji ([52]), što potvrđuje opći trend širenja na tržištu.

(39) S obzirom na prethodno opisane čimbenike, za potrebe ove Odluke i ne dovodeći u pitanje pravo tržišnog natjecanja, Komisija smatra da je djelatnost pružanja usluga domaće standardne i žurne dostave paketa u Estoniji izravno izložena tržišnom natjecanju. Slijedom toga, budući da su uvjeti iz članka 34. Direktive 2014/25/EU ispunjeni, može se zaključiti da se Direktiva 2014/25/EU ne primjenjuje na ugovore za obavljanje djelatnosti pružanja usluga domaće dostave paketa.

3.2.1.3. Usluge međunarodne standardne dostave paketa – analiza tržišta

(40) Na temelju informacija koje je dostavio podnositelj zahtjeva, na tržištu djeluje devet pružatelja usluga, uključujući društva kćeri nacionalnih pružatelja poštanskih usluga kao što su DPD i SmartPosti, od kojih najmanje pet ima tržišni udio veći od 10 % ([53]). Slično kao i za domaće tržište, ne postoje pravne ni regulatorne prepreke ulasku na tržište, što se vidjeti iz registracije pružatelja poštanskih usluga Unisend Eesti OÜ 2023. ([54]), te za pružanje usluga međunarodne standardne dostave paketa nije potrebna dozvola ([55]).

(41) Na temelju informacija koje je dostavio podnositelj zahtjeva, ako se tržište usluga međunarodne standardne dostave paketa definira tako da isključuje velike pismovne pošiljke i vrlo male pakete, tržišni udio društva Eesti Post po vrijednosti iznosio je [10 – 15] % u 2022., [20 – 25] % u 2023. i [15 – 20] % u 2024. ([56])

(42) Tržišni udjeli glavnih konkurenata društva Eesti Post po vrijednosti za razdoblje od 2022. do 2024. bili su sljedeći: za 2022., DHL [20 – 25] %, TNT/Fedex [20 – 25] %, DPD [15 – 20] %, SmartPosti [10 – 15] %, EKLT/UPS [5 – 10] %, Venipak [0 – 5] %. Tržišni udjeli za 2023. bili su sljedeći: TNT/Fedex [20 – 25] %, DHL [15 – 20] %, DPD [10 – 15] %, SmartPosti [10 – 15] %, EKLT/UPS [5 – 10] %, Venipak [5 – 10] %. Tržišni udjeli glavnih konkurenata društva Eesti Post za 2024. bili su sljedeći: TNT/Fedex [20 – 25] %, DHL [15 – 20] %, DPD [15 – 20] %, SmartPosti [10 – 15] %, Venipak [5 – 10] %, EKLT/UPS [5 – 10] % ([57]).

(43) Prema informacijama koje je dostavio podnositelj zahtjeva, tržišni udio društva Eesti Post po količini na tom je tržištu bio [10 – 15] % u 2022., [25 – 30] % u 2023. i [25 – 30] % u 2024. ([58])

([49]) Vidjeti dodatne informacije koje je podnositelj zahtjeva dostavio 13. svibnja 2025.
([50]) Zahtjev, točka 223. i dodatne informacije koje je podnositelj zahtjeva dostavio 13. svibnja 2025.
([51]) Vidjeti dodatne informacije koje je podnositelj zahtjeva dostavio 13. svibnja 2025.
([52]) Zahtjev, točka 183. i dodatne informacije koje je podnositelj zahtjeva dostavio 7. svibnja 2025.
([53]) Zahtjev, točka 91.
([54]) Zahtjev, točka 182. i dodatne informacije koje je podnositelj zahtjeva dostavio 30. travnja 2025.
([55]) Zahtjev, točke 145. i 27.
([56]) Dodatne informacije koje je podnositelj zahtjeva dostavio 18. lipnja 2025.
([57]) *Ibid.*
([58]) *Ibid.*

(44) Tržišni udjeli glavnih konkurenata društva Eesti Post po količini za razdoblje od 2022. do 2024. bili su sljedeći: za 2022., DHL [15 – 20] %, TNT/Fedex [20 – 25] %, DPD [15 – 20] %, SmartPosti [15 – 20] %, EKLT/UPS [5 – 10] %, Venipak [0 – 5] %. Tržišni udjeli za 2023. bili su sljedeći: TNT/Fedex [15 – 20] %, DHL [15 – 20] %, SmartPosti [15 – 20] %, DPD [10 – 15] %, EKLT/UPS [5 – 10] %, Venipak [5 – 10] %. Tržišni udjeli glavnih konkurenata društva Eesti Post za 2024. bili su sljedeći: TNT/Fedex [15 – 20] %, DHL [15 – 20] %, SmartPosti [10 – 15] %, DPD [10 – 15] %, Venipak [5 – 10] %, EKLT/UPS [5 – 10] % ([59]).

(45) Ta se analiza ne mijenja ako se na to tržište uključe velike pismovne pošiljke i vrlo mali paketi. Udjeli društva Eesti Post na tržištu usluga međunarodne standardne dostave paketa, definiranom tako da uključuje velike pismovne pošiljke i vrlo male pakete, bili su sljedeći: za 2021. [35 – 40] % po količini i [20 – 25] % po vrijednosti; za 2022. [25 – 30] % po količini i [15 – 20] % po vrijednosti; za 2023. [30 – 35] % po količini i [20 – 25] % po vrijednosti ([60]). Za usporedbu, tržišni udjeli dvaju najbližih konkurenata društva Eesti Post iznosili su (u prosjeku) oko [10 – 15] % po količini i [15 – 20] % po vrijednosti za DPD te [10 – 15] % po količini i [10 – 15] % po vrijednosti za SmartPosti ([61]). Ostali jaki konkurenti na istom tržištu privatni su subjekti kao što su TNT/Fedex, koji je u istom razdoblju imao tržišni udio od (u prosjeku) [15 – 20] % po količini i [15 – 20] % po vrijednosti, i DHL, koji je imao oko [15 – 20] % po količini i [15 – 20] % po vrijednosti ([62]).

(46) Ti podaci pokazuju da je pružanje usluga međunarodne standardne dostave paketa prilično konkurentno u Estoniji.

(47) S obzirom na čimbenike opisane u ovom odjeljku, za potrebe ove Odluke i ne dovodeći u pitanje pravo tržišnog natjecanja, Komisija smatra da je djelatnost pružanja usluga međunarodne standardne dostave paketa (ulaznih, izlaznih) u Estoniji izravno izložena tržišnom natjecanju. Slijedom toga, budući da su uvjeti iz članka 34. Direktive 2014/25/EU ispunjeni, može se zaključiti da se Direktiva 2014/25/EU ne primjenjuje na ugovore za obavljanje djelatnosti usluga međunarodne standardne dostave paketa (ulaznih, izlaznih).

3.2.1.4. Velike pismovne pošiljke i vrlo mali paketi – analiza tržišta

(48) U ovom se odjeljku analiziraju tržišni udjeli relevantnih tržišnih subjekata, koje je procijenio podnositelj zahtjeva ([63]), pri čemu su usluge dostave velikih pismovnih pošiljko i vrlo malih paketa definirane kao zasebno tržište, koje nije dio usluga međunarodne standardne dostave paketa.

(49) Podnositelj zahtjeva naveo je da je Eesti Post zabilježio znatan pad udjela na tržištu velikih pismovnih pošiljki. Na primjer, Eesti Post je 2021. obradio oko 4,5 milijuna velikih pismovnih pošiljki ([20 – 25] % po količini i [10 – 15] % po vrijednosti), što se 2023. smanjilo na 1,6 milijuna velikih pismovnih pošiljki ([5 – 10] % po količini i manje od [0 – 5] % po vrijednosti ([1 – 5] milijuna EUR)), a 2024. na 1,3 milijuna velikih pismovnih pošiljki, što je smanjenje za približno 71 % ([64]). Prema mišljenju podnositelja zahtjeva to je smanjenje uglavnom posljedica promjena u sklonostima potrošača. Konkretno, podnositelj zahtjeva smatra da potrošači sve više daju prednost malim paketima, koji se mogu slati i primati putem paketomata, koji su pristupačniji, često dostupni 24 sata dnevno i nude fleksibilnije mogućnosti preuzimanja nego tradicionalni načini dostave ([65]).

([59]) *Ibid.*
([60]) Zahtjev, tablice 3 i 4.
([61]) Zahtjev, tablice 3 i 4.
([62]) *Ibid.*
([63]) Vidjeti pojašnjenje u e-poruci podnositelja zahtjeva od 29. kolovoza 2025.: „[…]”.
([64]) Dodatne informacije koje je podnositelj zahtjeva dostavio 27. lipnja i 29. kolovoza 2025.
([65]) *Ibid.*

(50) Kad je riječ o vrlo malim paketima, na temelju informacija koje je dostavio podnositelj zahtjeva, društvo Eesti Post zabilježilo je mali pad s oko 5,7 milijuna ([30 – 35] % po količini i [10 – 15] % po vrijednosti) 2021. na oko 5,3 milijuna ([25 – 30] % po količini i [5 – 10] % po vrijednosti) 2023. ([66]) Za usporedbu, tržišni udio drugih dvaju pružatelja usluga dostave vrlo malih paketa u Estoniji (društava SmartPosti/Itella i DPD) ostao je u prosjeku stabilan na [10 – 15] % po količini i [5 – 10] % po vrijednosti za društvo SmartPosti/Itella i na [10 – 15] % po količini i [5 – 10] % po vrijednosti za DPD u istom razdoblja ([67]).

(51) Podaci u uvodnim izjavama 49. i 50. pokazuju da se tržišni udio društva Eesti Post u razdoblju 2021. – 2023. smanjio u odnosu na druge pružatelje usluga, koji su i dalje jaki konkurenti. Osim toga, kako je opisano u uvodnoj izjavi 38., očekuje se da će ulazak novog pružatelja usluga (Unisend Eesti OÜ) na to tržište unijeti dodatnu dinamiku.

(52) S obzirom na čimbenike opisane u ovom odjeljku, za potrebe ove Odluke i ne dovodeći u pitanje pravo tržišnog natjecanja, Komisija smatra da je djelatnost pružanja usluga dostave velikih pismovnih pošiljki i vrlo malih paketa u Estoniji izravno izložena tržišnom natjecanju. Slijedom toga, budući da su uvjeti iz članka 34. Direktive 2014/25/EU ispunjeni, može se zaključiti da se Direktiva 2014/25/EU ne primjenjuje na ugovore čija je svrha omogućiti obavljanje navedene djelatnosti.

3.2.2. *Druge usluge osim poštanskih usluga*

(53) Usluge tiskanja i pakiranja nude se kao paket usluga za masovnu dostavu, što je uobičajena praksa u masovnoj korespondenciji. Taj paket među ostalim uključuje zaprimanje dokumenata, tiskanje, kuvertiranje, paginaciju i pakiranje. Kako bi se povećala isplativost, poduzeća često eksternaliziraju takve procese.

(54) Na temelju informacija koje je dostavio podnositelj zahtjeva ([68]) i imajući na umu prethodne odluke Komisije ([69]), relevantno tržište proizvoda definira se kao usluge povezane s tiskanjem i pakiranjem poštanskih pošiljaka. Stajalište podnositelja zahtjeva u skladu je s praksom Komisije ([70]).

(55) Prema prethodnim odlukama Komisije tržište usluga tiskanja i pakiranja u načelu je nacionalno. Prvo, tiskanje se organizira na nacionalnoj razini, čak i ako se dio tiskanja obavlja izvan državnog područja. Drugo, među državama članicama postoje razlike u cijenama. Treće, većina tih usluga pruža se potencijalnim ili stvarnim nacionalnim pošiljateljima radi optimizacije njihovih unutarnjih postupaka i smanjenja njihovih troškova ([71]). Definicija drugih usluga osim poštanskih usluga koju je predložio podnositelj zahtjeva u skladu je s praksom Komisije ([72]). S obzirom na to da pretpostavka drugačijeg opsega geografskog tržišta nije utemeljena, za potrebe ove Odluke geografsko je tržište usluga tiskanja i pakiranja nacionalno.

([66]) E-poruke podnositelja zahtjeva od 29. kolovoza i 5. rujna 2025.
([67]) E-poruke podnositelja zahtjeva od 29. kolovoza i 5. rujna 2025. Kako je prethodno navedeno u bilješci 33, ti pružatelji usluga ne dostavljaju velike pismovne pošiljke.
([68]) Zahtjev, točka 55.
([69]) Na primjer, Provedbena odluka Komisije (EU) 2016/1195 od 4. srpnja 2016. o izuzimanju kurirskih usluga i drugih usluga osim poštanskih usluga u Poljskoj od primjene Direktive 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća o nabavi subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetskom i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga i o stavljanju izvan snage Direktive 2004/17/EZ (SL L 197, 22.7.2016., str. 4., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2016/1195/oj).
([70]) Zahtjev, točka 56.
([71]) Provedbena odluka (EU) 2016/1195.
([72]) Zahtjev, točka 67.

3.2.2.1. Usluge tiskanja i pakiranja – analiza tržišta

(56) Društvo Eesti Post, jedini pružatelj usluga na kojeg se primjenjuju pravila o javnoj nabavi na tržištu usluga tiskanja i pakiranja u Estoniji, po vrijednosti i količini imalo je tržišni udio od [25 – 30] % u 2022., [30 – 35] % u 2023. i [30 – 35] % u 2024. ([73]) Na temelju informacija koje je dostavio podnositelj zahtjeva, u okviru svojeg dugoročnog strateškog plana društvo Eesti Post planira postupno ukinuti tu uslugu tiskanja i pakiranja do kolovoza 2026. Zbog tog planiranog prestanka pružanja predmetne usluge Eesti Post ne predviđa nikakva znatna ulaganja na tom tržištu ([74]).

(57) Tržišni udjeli glavnih konkurenata društva Eesti Post po vrijednosti i količini bili su sljedeći: društvo Unified Post AS imalo je tržišni udio od [55 – 60] % u 2022., [50 – 55] % u 2023. i [50 – 55] % u 2024. ([75]), a društvo Joon OÜ tržišni udio od [10 – 15] % u 2022., [5 – 10] % u 2023. i [10 – 15] % u 2024. ([76]) Treba napomenuti i da ti konkurenti, za razliku od društva Eesti Post, ne primjenjuju pravila o javnoj nabavi, što im daje dodatnu konkurentsku prednost u odnosu na društvo Eesti Post.

(58) Na temelju informacija koje je dostavio podnositelj zahtjeva, djelatnost na relevantnom tržištu usluga tiskanja i pakiranja ne podliježe nikakvim regulatornim zahtjevima kojima se ograničava ulazak na tržište ([77]). Osim toga, 2022. je u poslovnom segmentu klasificiranom kao „tiskanje i umnožavanje snimljenih zapisa" djelovalo 381 poduzeće. Prema podnositelju zahtjeva, iako je taj segment širi od tržišta usluga tiskanja i pakiranja, prisutnost znatnog broja aktivnih društava u tom širem poslovnom segmentu pokazuje da je taj sektor prilično konkurentan i općenito otvoren ([78]). Kako je navedeno u zahtjevu, troškovi ulaska procjenjuju se na 150 000 do 180 000 EUR, što je prema mišljenju podnositelja zahtjeva dovoljno za stjecanje tržišnog udjela od barem 10 % ([79]).

(59) S obzirom na čimbenike opisane u ovom odjeljku, za potrebe ove Odluke i ne dovodeći u pitanje pravo tržišnog natjecanja, Komisija smatra da je djelatnost pružanja usluga tiskanja i pakiranja u Estoniji izravno izložena tržišnom natjecanju. Stoga se, budući da su uvjeti iz članka 34. stavka 1. Direktive 2014/25/EU ispunjeni, može zaključiti da se Direktiva 2014/25/EU ne primjenjuje na ugovore čija je svrha omogućiti obavljanje djelatnosti pružanja usluga tiskanja i pakiranja,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Direktiva 2014/25/EU ne primjenjuje se na ugovore koje dodjeljuju naručitelji i čija je svrha omogućiti obavljanje sljedećih djelatnosti u Estoniji:

— usluga domaće (standardne i žurne) dostave paketa,

— usluga međunarodne standardne dostave paketa,

— usluga dostave velikih pismovnih pošiljki i vrlo malih paketa,

— usluga tiskanja i pakiranja.

([73]) U tablici 23 u zahtjevu navedene su informacije o udjelima društva Eesti Post i njegovih konkurenata na tržištu usluga tiskanja i pakiranja.

([74]) Vidjeti dodatne informacije koje je podnositelj zahtjeva dostavio 25. travnja 2025.

([75]) U tablici 23 u zahtjevu navedene su informacije o udjelima društva Eesti Post i njegovih konkurenata na tržištu usluga tiskanja i pakiranja.

([76]) Tržišni udjeli društva Eesti Post i njegovih konkurenata temelje se na procjenama društva Eesti Post. Istodobno, Eesti Post navodi da njegov tržišni udio po količini u velikoj mjeri odgovara njegovu tržišnom udjelu po vrijednosti (izračunano na temelju internih informacija društva Eesti Post). Zbog nepostojanja konkretnijih tržišnih podataka o količini podnositelj zahtjeva pretpostavlja sličnu situaciju za konkurente društva Eesti Post.

([77]) Zahtjev, točka 288.

([78]) Vidjeti dodatne informacije koje je podnositelj zahtjeva dostavio 25. travnja 2025.

([79]) Zahtjev, točka 287.

Članak 2.

Ova Odluka upućena je Republici Estoniji.

Sastavljeno u Bruxellesu 30. rujna 2025.

Za Komisiju
Stéphane SÉJOURNÉ
Izvršni potpredsjednik